

Peter Skoglund
Handläggare

Datum
2024-02-27

Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00199 3.5.0.1

Svar på revisionsrapport: Granskning av resursfördelningsmodellen i Borås Stad

Grundskolenämndens beslut

Godkänna svar på revisionsrapporten.

Yttrandet läggs till handlingarna och svar skickas till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunforskning i Västsverige (KFi) har på uppdrag av Stadsrevisionen i Borås Stad genomfört en granskning av Borås Stads resursfördelningsmodell. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnderna och Kommunstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig budgettilldelning, ekonomistyrning, uppföljning och kostnadskontroll.

Sammantaget observerar KFi en väl etablerad och traditionell resursallokeringsprocess som sker med en betoning på totalkostnadskontroll och viss försiktighet. Det konstateras i rapporten att **resursfördelningen** är stabil, konsekvent och decentraliserad. KFi konstaterar dock i rapporten att relationen mellan ekonomi och verksamhet är svag. KFi lyfter i rapporten även fram några risker som Stadsrevisionen bedömer behöver beaktas i ett framtida utvecklingsarbete:

- Förlitan på informellt politiskt ansvarstagande, vilket kan vara problematiskt i ett instabilt politiskt landskap.
- Metoden att generellt räkna upp föregående **årsbudget** ger bristande förutsättningar för omprövningar och effektivitet.
- Svag koppling mellan resursallokering och politiska mål i styrningen, vilket kan leda till bristande samspel och effektivitet. Detta kan leda till att vissa dimensioner av kommunens verksamhet inte styrs som avsett eller i linje med uttryckta ambitioner.
- Ett kortsiktigt fokus i budgetarbetet, med begränsad tid för planering och risk för konserverande effekter.
- Formuleringen av ekonomiskt ansvar är inte helt tydlig på förvaltningsnivå. Detta bl.a. då förvaltningarna inte är egna balansenheter och får flytta med sig över-/underskott mellan åren.

- Risker med det sätt resurserna allokeras på kan komma att aktualiseras på grund av bl.a. förändringar i verksamheten/kommunen eller ändrade omvärldsbetingelser.

Det finns inget i KFi:s rapport som talar för att långsiktighet eller helhetssyn stärks eller gynnas av det befintliga sättet att arbeta med budgetering och resursfördelning. Detta kan inte heller antas stärka samarbetet mellan kommunens förvaltningar.

Enligt Stadsrevisionens bedömning behöver rapportens slutsatser ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete av resursfördelningsmodell, budgetprocess och ekonomistyrning.

Ärendet i sin helhet

Grundskolenämnden har mottagit rapporten och ser de risker som KFI lyfter fram. Uppräknig av föregående års ramar utan omprövning bidrar till stabilitet men ger bristande förutsättning för omprövning och effektivitet.

Grundskolenämnden upplever en strukturmässig underfinansiering i den årsvisa uppräknigen. Dels utifrån att volymförändringen inte tar hänsyn till olika elevers resursbehov t ex ökat antal elever i anpassad grundskola eller ökade tilläggsbelopp utifrån enskilda elevers behov. Men även utifrån att interna och externa kostnader ofta ökar mer än det beslutade index i ramuppräknig.

Slutsatsen som KFI redovisar ang att resursfördelningsmodellen bidrar till god ekonomi för Borås Stad känns därav logisk men skapar ett kontinuerligt anpassningsbehov för Grundskoleförvaltningen. **Grundskolenämnden ser ett behov av att följa upp om resursfördelningsmodellens intention och ambition även nås på individnivå.**

I revisionsrapporten finns en diskussion ackumulerat överskott, kortsiktighet genom en **årsbudget** samt möjlighet eller ej att ta med sig överskott. **Grundskoleförvaltningen ser vikten av att påbörja ett arbete med ett förslag om att införa flerårsbudget för att få en långsiktighet i budgetarbetet och få mindre ryckighet i organisationen.**

Grundskolenämnden välkomnar en utredning över en ny ekonomimodell och ser behov av detta. Det finns tendenser till köpfest på samtliga nivåer samtidigt som status i verksamhet ofta är låg och minimalt med finansiering läggs på kvalitetsförbättringar te x på möbler. En ansvarstagande verksamhet nyttjar de medel som tillhandahålls på bästa sätt utifrån de behov som prioriteras emellan utan att det blir någon köpfest.

Grundskolenämnden ser allvarligt på frågan om förlitan på informellt politiskt ansvarstagande, och kommer att uppdra åt förvaltningen att se över hur vi kan jobba vidare med att beslut tas genom rätt instans och har en tydlighet var ansvaret ligger.

En ny renare ekonomimodell skulle kunna motverka köpfest och underlätta analys över tid av effektivitet. En början är att se över beställare- och utförarmodellen och växla ut de flöden där det saknas en ”beställning”. En

målsättning bör vara att behålla kostnaden på samma nivå där beslutet fattas.
Dvs att det skall finnas ett koncerninköp är inte en förvaltningsfråga därav finns
det ingen funktion att debitera förvaltningarna utifrån ett
”förvaltningsabonnemang”.

Beslutsunderlag

Granskning av resursfördelningsmodellen i Borås Stad.

Samverkan

Information i FSG.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef